

Zápis z 24. zasedání Ústřední knihovnické rady

Datum konání: 7. 2. 2012, 10 hod

Místo konání: MK ČR – Nostický palác, Maltézské nám. 1, Praha

Přítomni:

Ing. Tomáš Böhm, Bohdan Roule, RNDr. Tomáš Řehák, Ing. Aleš Brožek, Ing. Martin Lhoták, PhDr. Karel Sosna, PhDr. H. Bouzková, Ing. Libuše Nivnická, PhDr. Jarmila Okrouhliková, Ing. Martin Svoboda, Mgr. Iva Prochásková, PhDr. Vít Richter, Mgr. Tomáš Gec, Ing. Lea Prchalová, PhDr. Šárka Kašpárková

Za MK ČR:

Mgr. Blanka Skučková, Mgr. Petra Miturová, Mgr. Jiří Klusoň

Omluveni. Mgr. G. Jarkulišová, PhDr. Zdena Friedlová, PhDr. R. Papík

Program:

- 1) **Kontrola plnění úkolů z 23. zasedání – Dr. V. Richter**
- 2) **Financování dotačních programů MK ČR v roce 2012 – rozdělení finančních prostředků - Mgr. B. Skučková**
- 3) **Implementace nové Koncepce rozvoje knihoven ČR na období 2011 – 2015 – informace o stavu přípravy – Mgr. B. Skučková, Dr. Vít Richter**
- 4) **Různé**

- Všechny přítomné přivítal předseda ÚKR PhDr. Vít Richter
- V úvodu omluvila Mgr. B. Skučková paní ministryni Hanákovou, která děkuje za pozvání, avšak pro jiné naléhavé jednání se nemohla jednání ÚKR zúčastnit.
- Schválení programu 24. zasedání ÚKR – schváleno.
- Schválení zápisu z minulého zasedání ÚKR – zápis schválen.

1. Kontrola plnění úkolů

Dr. V. Richter

- Mgr. J. Klusoň - informoval o vypořádání připomínky kraje Vysočina k novele tiskového zákona (kraj navrhoval, aby povinný výtisk periodik přijímala jen knihovna „příslušná“ podle sídla vydavatele). Tuto připomínku se po jednání s krajem podařilo vysvětlit a připomínka byla změněna na doporučující. V návrhu novely tak zůstává zachován stávající stav, kdy všechny krajské knihovny jsou příjemci povinného výtisku.
- Metodické vyjádření MK k principu rovného přístupu ke službám poskytovaných knihovnou - dne 7. 2. zveřejněno na webu MK ČR <http://goo.gl/amlpZ>, bude rozesláno do konferencí.
- Připravuje se návrh novely vládního nařízení 288/2002 Sb., podle plánu legislativních prací by mělo být předáno do vlády v 5/2012. Hlavní zamýšlenou změnou je posunutí výběrového dotačního řízení o měsíc dříve, tedy nově vyhlášení výběrových řízení do 30. 9. předchozího kalendářního roku, termín pro předkládání projektů do 10. 12. předchozího kalendářního roku, rozhodnutí o poskytnutí dotace vydávána nejpozději do 31.3. Dále jsou v novele obsaženy drobné formulační úpravy.

Podnět: Dr. Řehák navrhuje, aby bylo v nařízení vlády zakotveno ustanovení, že pokud není výslovně řečeno jinak, jsou uznatelné všechny náklady daného účetního období bez ohledu na datum rozhodnutí o dotaci.

Reakce: Mgr. Klusoň – dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na kalendářní rok, je lhotejně, zda výdaj byl učiněn před rozhodnutím či potom. Pro MK ČR je rozhodující, že v daném roce knihovna obdržela dotaci a měla náklady přímo související s projektem (§ 20 odst. 3 nařízení vlády). Nijak se zde nehovoří o datu rozhodnutí o dotaci. Dle názoru Mgr. Klusoně je tento požadavek nadbytečný. Vzhledem k různým přístupům finančních úřadů byl ze strany MK ČR vyjádřen úmysl se touto problematikou blíže zabývat. Možný přístup – MK ČR zpracuje výklad, případně zapracuje jasnou formulaci o čerpání nákladů do každého rozhodnutí o dotaci.

1.1. Novela autorského zákona

Dr. Vít Richter

- 31. 1. 2012 proběhlo na MK ČR informační setkání k novele AZ, potvrzeny termíny – předložení do vlády v říjnu 2012, účinnost od listopadu 2013. V nejbližších týdnech budou probíhat tematická jednání:

Harmonogram:

Osiřelá díla – 6. 2., 14.30

Transpozice směrnice 2011/77/EU (prodl. doby ochrany) 20. 2., 14.30

Náhradní odměny - březen

Výjimky a omezení práv (knihovní výjimka) - březen

Právo na odměnu při opětném prodeji (§ 24) - březen

Výjimky a omezení práv pro zdravotně postižené - duben

Kolektivní správa práv - duben

Osiřelá díla (?) - duben

Ostatní - květen

Kolektivní správa práv (?) - květen

- Dr. Richter připomíná, že je třeba za knihovny připravit konzistentní návrh, měl by se sestavit okruh odborníků, kteří se daným problematikám budou věnovat.
- Dr. Richter dále informoval, že 8. 2. v 15,30 hod proběhne jednání se zástupci Svazu českých vydavatelů a knihkupců. Jde o informativní schůzku k novele AZ a vysvětlení vzájemných pozic. Jednání se zúčastní Dr. Richter a Dr. Řehák.

1.2. Povinný „výtisk“ digitálních dokumentů

Ing. Tomáš Böhm

Úkol trvá **Termín: 29. 2. 2012**

1.3. Novela standardu VKIS

Dr. Vít Richter

- Návrh rozpočtu na vydání standardu v podobě brožury do 31. 12. 2011. Dosud neprovedeno, úkol trvá. **Termín: do 10.2.**
  - Dr. Richter informoval, že na základě připomínek vznikla druhá varianta nového standardu k výstavbě knihoven, která bude hotova do konce února. Po té proběhne diskuse, návazně předání MK ČR.
- Termín: do 29. 2.** druhá varianta standardu k výstavbě

1.4. Kooperační systém ANL+

Ing. Tomáš Böhm

- **Termín:** Koordinace předkládaných projektů do VISK do 10. 1. – splněno
- **Termín: Zpracování** koncepce budoucího rozvoje ANL – úkol trvá – do 31. 3. 2012 – Ing. Tomáš Böhm, Ing. Lea Prchalová

2.2. Národní digitální knihovna

Ing. Tomáš Böhm

- Ing. Tomáš Böhm konstatoval, že se udělalo maximum pro to, aby byly zveřejněny dokumenty, které je možné zveřejnit. Vítězná nabídka byla zveřejněna, další nabídky je možno zveřejnit pouze se souhlasem firem. O souhlasy bylo požádáno (Dr. Svoboda), pokud budou souhlasy vydány, nabídky se zveřejní. 15. 12. 2011 proběhl kulatý stůl, 10. 1. 2012 byl řídicím výborem doporučen k podpisu akceptační protokol, podepsán 13. 1. 2012.

Diskuse:

- **Ing. Martin Lhoták** – dotaz na složení řídicího výboru, zda se skládá ze zástupců vítězné firmy.
- **Ing. Tomáš Böhm** – řídicí výbor je poradním orgánem generálního ředitele NK ČR ustavený v srpnu 2011. Jsou v něm tři zástupci firmy Logica s jedním rozhodovacím hlasem, dalšími členy jsou projektový manažer, zástupci NK ČR, zástupce MZK a dva zástupci MK ČR.
- **Dr. Tomáš Řehák, Ing. Martin Lhoták** – dotazy na otázky odpovědnosti - jak je ve smlouvě ošetřena odpovědnost za případné neplnění, na čí straně je dokazování?
- **Ing. Tomáš Böhm** – pokud by se v průběhu realizace projektu ukázalo, že firma není schopna splnit, co deklarovala, nese za to odpovědnost. Firma Logica (systémový integrátor) a její subdodavatelé garantují splnění požadovaných parametrů.
- **Mgr. J. Klusoň** k otázce dokazování odpovědnosti: bez ohledu na to, co smlouva říká o dokazování, obecně platí - kdo něco tvrdí, ten nese důkazní břemeno. Režim Obchodního zákoníku – odpovědnost za vady díla.
- **Ing. Tomáš Böhm** informoval, že na vyžádání předkládá ministryni kultury materiál o aktuálním stavu projektu. Při souhlasu MK ČR (byl vysloven) materiál obdrží i členové ÚKR.
- **Mgr. Tomáš Gec** – poukazuje na existující smlouvu o partnerství mezi NK ČR a MZK k projektu NDK z roku 2010, která není dodržována. V připomínkovém řízení k prováděcímu projektu verze 3 byly zásadní připomínky MZK vypořádány jejich přeřazením do rizik, což věcnou podstatu problému neřeší. MZK navrhovala odložení podpisu akceptačního protokolu. Materiály k projednání na řídicím výboru nedostával zástupce MZK v dostatečném předstihu.
- **Ing. Tomáš Böhm** – většina připomínek MZK byla vypořádána.
- **Dr. Tomáš Řehák** - dotaz, zda je MZK spokojena se stavem prováděcího projektu v podobě, jak byl akceptován. Následovala další diskuse a výměna argumentů.

Závěr: Členové ÚKR vyjadřují silné znepokojení nad tím, že oba partneři projektu nemají stejný názor na akceptaci prováděcího projektu NDK, která byla učiněna na základě doporučení řídicího výboru ze dne 10. 1. a podepsána dne 13. 1. 2012 generálním ředitelem NK ČR T. Böhmen, přičemž ředitel MZK T. Gec doporučil podpis odložit.

Závěr: v souvislosti se vznikem "Pracovní skupiny pro vstupní formáty dat", která působí v rámci projektu NDK, se ÚKR usnesla na tom, že jakékoli návrhy změn formátů, které přesahují vnitřní potřeby Národní knihovny ČR (včetně formátů pro přenos dat nebo metadat mezi různými institucemi), musí být v průběhu jejich přípravy konzultovány s krajskými a velkými ústředními knihovnami. Na tato jednání mohou být přizváni i zástupci firem, které vyvíjejí software užívající dané formáty. Jelikož existuje provázanost mezi projektem NDK a digitalizačními projekty jednotlivých krajů, je nutné, aby definitivní podoba

specifikací nových, změněných, doplněných či redukováných formátů byla odsouhlasena krajskými knihovnami.

4. Pokračování Projektů internetizace knihoven (PIK)

Mgr. B. Skučková

- Informace o změně zajištění Komunikační infrastruktury veřejné správy (KIVS). Na konci roku 2011 poslalo MV ČR do mezirezortního řízení materiál o KIVS, kterým se ukončuje stávající systém organizace a financování k 31. 3. 2012. MV navrhlo roční přerušení, v tomto čase si věcně příslušná ministerstva mají zajišťovat služby konektivity internetu a jejího financování sami. Materiál byl schválen usnesením vlády č. 50 ze dne 18. ledna 2011 o změně Konceptce rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy. **MV ČR do konce března hradí stávající připojení, poté by mělo MK ČR, nyní se jedná o zajištění finančních prostředků na realizaci PIK na MF ČR nad rámec rozpočtu MK.**

Diskuse:

- **Ing. M. Svoboda** – vyslovuje pochybnost o efektivitě centrálního providera.
- **Mgr. B. Skučková** – naráží se na problematiku případné administrace prostředků, pokud by byl poskytnut jednotlivým knihovnám.

Závěr: Členové ÚKR konstatují, že v tuto chvíli není zajištěno financování a provoz PIK od 1. 4. 2012 a vyslovují hluboké znepokojení nad možným ohrožením dalšího chodu PIK a velmi reálným ohrožením připojení 2 500 knihoven k internetu v rámci ČR.

6. Konference Knihovny současnosti

Ing. Lea Prchalová

- Pokračují přípravy, programový výbor pracuje. Garantem programu prvního dne je Ing. Martin Lhoták. Partnerem konference je Krajská knihovna v Pardubicích.

2) Financování dotačních programů MK ČR v roce 2012 – rozdělení finančních prostředků

Mgr. B. Skučková, Dr. V. Richter

- Mgr. Skučková informovala, že celkový objem prostředků v roce 2012 na VISK je proti roku 2011 nižší o 23%. Je třeba rozhodnout o částce, která bude jednak věnována na projekty určené přímo do rozpočtu NK ČR a na pokračování projektu MKP a dále o rozdělení finančních prostředků na jednotlivé podprogramy VISK. Mgr. Skučková vysvětlila, proč do projektů NK ČR nebyla při zadání zahrnuta spoluúčast.
- Po diskusi bylo schváleno následující rozdělení:

	2011	2012	2012	2012	Schváleno	Schváleno	Schváleno
	Čerpáno	Projekty NK ČR	Projekty knihovny	CELKEM	NK ČR	Projekty	CELKEM
VISK 1	1 076 000	397 000	996 000	1 393 000	397 000	994 000	1 391 000
VISK 2	662 000		751 000	751 000		700 000	700 000
VISK 3	15 866 000		22 929 000	22 929 000		13 900 000	13 900 000
VISK 4	10 436 000	11 212 000	0	11 212 000	15 103 000		15 103 000
VISK 5	5 230 000		6 032 000	6 032 000		3 660 000	3 660 000
VISK 6	8 456 000	3 600 000	4 553 000	8 153 000		2 260 000	2 260 000
VISK 7	6 439 000		6 616 000	6 616 000		4 030 000	4 030 000
VISK 8A			1 662 000	1 662 000		1 600 000	1 600 000
VISK 8B	7 373 000	4 498 000	1 002 000	5 500 000		610 000	610 000
VISK 9	3 562 000	1 225 000	3 141 000	4 366 000		2 400 000	2 400 000
CELKEM	59 100 000	20 932 000	47682000	68 614 000	15 500 000	30 154 000	45 654 000

Možno rozdělit: 46 051 000
Rezerva: 397 000

- ÚKR doporučuje výslednou částku pro projekty NK ČR ve výši 15 500 000 Kč a současně nekrátit VISK 9 - Souborný katalog a autority a VISK 1 - Koordinační centrum a zrušit projekt Webová farma. Ostatní finanční prostředky rozdělí NK ČR dle vlastního odborného uvážení na předložené projekty.
- ÚKR doporučuje, aby NK ČR podrobněji specifikovala náklady na zajištění provozu Manuscriptoria.
- ÚKR doporučuje na projekt MKP přidělit částku 994 000 Kč.
- ÚKR doporučuje pro VISK 2 částku 700 000 Kč a pro VISK 8A částku 1 600 000 Kč.
- ÚKR doporučuje u ostatních podprogramů VISK snížit hodnotu došlých projektů jednotným koeficientem.
- ÚKR doporučuje ponechat rezervu ve výši 397 000 Kč, která bude rozdělena dodatečně na zajištění úkolů vyplývajících z Koncepce rozvoje knihoven na léta 2011-2015.

Další informace:

- Mgr. B. Skučková - noví garanti: **VISK 8 b – Mgr. Edita Lichtenbergová**
VISK 5 – Mgr. Nataša Mikšovská
- Mgr. B. Skučková VISK 6: při realizaci jednoho projektu došlo k situaci, kdy do Manuscriptoria nebyly přijaty záznamy zpracované příjemcem dotace pro údajné nedodržení standardů. Je nezbytné přesněji a jednoznačněji formulovat pravidla, standardy pro VISK 6.

Závěr: NK ČR připraví podklad standardu a následně proběhne odborná diskuse.

Termín: 10. 3. 2012

3) Implementace nové Koncepce rozvoje knihoven ČR na období 2011 – 2015

Mgr. B. Skučková, Dr. Vít Richter

Realizace Koncepce bude řízena jako projekt. Každá priorita bude mít stanoveného zpravodaje – člena ÚKR, který bude v dohodnutých termínech informovat na zasedáních ÚKR o naplňování priority. Zpravodajové pro každou prioritu či dílčí cíl vytvoří pracovní skupinu, jejíž činnost budou koordinovat. Do pracovní skupiny se bude moci přihlásit

kterýkoliv zájemce o spolupráci. Pro dílčí cíle či projekty bude nutno stanovit garanty, odpovědnosti, harmonogram realizace a odhad finančních nákladů.

Zpravodajové ÚKR za jednotlivé priority:

1. Digitalizovat textové dokumenty a shromažďovat digitální dokumenty jako součást kulturního a vědeckého dědictví - **Ing. Tomáš Böhm**
2. Vytvořit legislativní, organizační a technické předpoklady trvalého uchování a zpřístupnění publikovaných digitálních a digitalizovaných dokumentů jako důležité složky kulturního a vědeckého dědictví - **Mgr. Tomáš Gec**
3. Optimalizovat systém povinného výtisku (dále jen „PV“) tištěných dokumentů a zavést systém povinného ukládání elektronických dokumentů (odpovídající dnešnímu PV); zajistit jejich pohotovost centrální zpracování a zpřístupnění, podporovat nástroje pro sdílenou katalogizaci - **Ing. Aleš Brožek**
4. Vytvořit podmínky pro zajištění rovného přístupu ke všem druhům publikovaných dokumentů pro účely vzdělávání, výzkumu, vývoje a zpřístupňování kulturního dědictví - **PhDr. Vít Richter**
5. Zpracovat a realizovat koncepci trvalého uchování a zpřístupnění tradičních textových dokumentů – knihy, periodika, rukopisy, historické fondy, hudebniny - **Ing. Tomáš Böhm**
6. Vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven s cílem zprostředkování všech nabízených služeb z každé knihovny - **Ing. Martin Lhoták**
7. Zabezpečit efektivní dostupnost elektronických informačních zdrojů pro podporu VaVaI po roce 2011 - **Mgr. Iva Prochásková**
8. Zabezpečit efektivní dostupnost EIZ pro širokou veřejnost - **Ing. Aleš Brožek**
9. Podporovat úlohu knihoven jako přirozených center rozvoje občanských komunit a jejich kreativity - **Mgr. Gabriela Jarkulišová**
10. Zakotvit podporu zvyšování schopnosti efektivně užívat knihovny ve školských vzdělávacích programech a v koncepci celoživotního učení - **Mgr. Blanka Skučková**
11. Propagovat četbu zejména u dětí a mládeže a aktivně podporovat čtenářskou gramotnost realizací aktivit zaměřených na práci s knihou - **Ing. Libuše Nivnická**
12. Podporovat vytváření knihovnických fondů. Zvýšit objem financování nákupu knihovnických fondů v knihovnách ČR a vytvořit tak základní předpoklad pro zlepšení obsahu a kvality veřejných knihovnických a informačních služeb - **PhDr. Šárka Kašpárková**
13. Zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb, prosadit kritérium bezbariérovosti služeb knihoven jako kritérium hodnocení kvality služeb - **Bohdan Roule**
14. Podporovat knihovny jako garanta rovného přístupu k informačním zdrojům a síti internet - **PhDr. Vít Richter**
15. Rozvíjet regionální funkce knihoven a formovat krajské systémy knihoven na principu spolupráce knihoven regionu s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně VKIS bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí - **Ing. Lea Prchalová**
16. Aktualizovat a zavést do praxe standardy kvality VKIS - **PhDr. Vít Richter**
17. Zpracovat metodiku ekonomických výzkumů návratnosti investic v knihovnách - **RNDr. Tomáš Řehák**
18. Podporovat šetření informačních potřeb obyvatel na národní a lokální úrovni a využívat je pro optimalizaci VKIS - **PhDr. Vít Richter**
19. Podporovat marketingové aktivity centrálních i lokálních služeb systému knihoven - **RNDr. Tomáš Řehák**

20. Zvyšovat kvalifikační úroveň pracovníků knihoven s cílem adaptovat je na rychle se měnící odborné nároky jejich profese - **PhDr. Helena Bouzková**
21. Intenzivněji využívat dobrovolníky v činnosti knihoven a systém veřejně prospěšných prací - **PhDr. Šárka Kašpárková**

Úkoly a termíny:

- Členové ÚKR se do konce února přihlásí u zpravodajů těch priorit, na kterých mají zájem spolupracovat, a současně navrhnou ze svého okruhu odborníky do pracovních skupin.
- Zpravodajové zformují pracovní skupiny, zahájí jejich činnost, dohodnou garanty za dílčí priority a úkoly, stanoví odpovědnosti, harmonogram realizace a odhad finančních nákladů. **Výsledný podklad zašlou do 16. 4. 2012** Dr. V. Richterovi
- **Společné výjezdní zasedání ÚKR k implementaci Koncepce se uskuteční ve dnech 24. - 25. 4. 2012.** Na tomto jednání budou prezentovány výsledky pracovních skupin. Ing. Lhoták navrhne místo jednání.

Datum: 7. 2. 2012

Zapsala: Ing. L. Nivnická

Příloha:

Implementace Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011-2015 – stav 7.2.2012.